

Najaarsbrief 2024

Colofon

Uitgever: gemeente Middelburg

Versie november 2024

Redactie: gemeente Middelburg

Eindredactie: gemeente Middelburg

Fotografie: gemeente Middelburg

Vormgeving: gemeente Middelburg

Productie: gemeente Middelburg

Inhoudsopgave

4 Inleiding

4 *Totaaloverzicht financiële afwijkingen*

7 Voortgang financiën

23 Budgetoverheveling

30 Kredieten

Inleiding

Voor u ligt de Najaarsbrief 2024. In deze brief zetten we de financiële voortgang ten opzichte van de Programmabegroting 2024 (inclusief verwerking van de bestuurlijke tussenrapportage 2024) uiteen. De Najaarsbrief dient gezien te worden als een laatste mogelijkheid tot bijstelling van de (lopende) begroting. In dit geval de begroting 2024. Vanuit rechtmatigheidsoverwegingen is het noodzakelijk om geconstateerde (significante) afwijkingen ten aanzien van budgetten en kredieten voor het einde van het begrotingsjaar formeel door de raad te laten vaststellen. Dit geldt ook voor de voorgestelde budgetoverhevelingen. De Najaarsbrief biedt ons deze mogelijkheid. De gemelde afwijkingen betreffen veelal de administratieve verwerking van eerder genomen (raads)besluiten, het bijstellen van budgetten als gevolg van ontvangen (Rijks)middelen (subsidies, circulaires), mutaties op de reserves en bijstelling van budgetten uit hoofde van begrotingsrechtmatigheid. De Najaarsbrief bevat duidelijk geen posten waarbij beleidsmatig keuzes te maken zijn en / of nieuwe wensen dienen te worden afgewogen. Dit vindt plaats binnen het jaarlijkse kadernota-proces.

De Najaarsbrief bevat een overzicht van gesignaleerde budgetafwijkingen die normaal gesproken zouden leiden tot significante afwijkingen bij de jaarrekening. Als referentiebedrag voor budgetafwijkingen wordt, met een zekere marge, een ondergrens van € 50.000 aangehouden, dit in lijn met de in november 2023 door de raad vastgestelde financiële verordening 212. Het betreft afwijkingen ten aanzien van de begroting, dit na verwerking van de mutaties vanuit de bestuurlijke tussenrapportage en eerder vastgestelde begrotingswijzigingen. Na besluitvorming in de raad kan de begroting vervolgens gewijzigd worden waardoor grote verschillen in de jaarrekening beperkt kunnen blijven.

Naast de genoemde budgetafwijkingen bevat deze Najaarsbrief een overzicht van posten die in aanmerking komen voor budgetoverheveling. Dit zijn budgetten die in 2024 of eerder beschikbaar zijn gesteld en beschikbaar moeten blijven in 2025. Dit omdat de activiteiten langer doorlopen of mogelijk in zijn geheel nog niet zijn gestart. Verder wordt voor lopende kredieten bekeken of bijstelling noodzakelijk is. Voor kredietafwijkingen van € 10.000 of meer wordt via de Najaarsbrief een voorstel gedaan tot aanpassing van het krediet.

Totaaloverzicht financiële afwijkingen

Naar peildatum 30 september 2024 is door de budgethouders een inventarisatie gemaakt van de afwijkingen op de budgetten cq taakvelden. Het betreft een inschatting van de afwijkingen op jaarbasis. Voor 2024 wordt een incidenteel voordeel verwacht van €7.6 mln. De meest in het oog springende meevallers betreffen de hogere rentebaten als gevolg van de hoge liquiditeitspositie die in de "schatkist" bij het Rijk wordt aangehouden, (veelal) incidentele vrijval van kapitaallasten als gevolg van nog niet opgepakte dan wel vertraagde investeringen en een hogere algemene uitkering (septembercircularre) dan waarmee rekening is gehouden in de begroting (met name als gevolg van onderuitputting btw-compensatiefonds).

De bestuurlijke tussenrapportage 2024 (raad september) liet ook een fors voordeel zien van €16.4 mln. Het door ZEH (voorheen PZEM) uitgekeerde superdividend ad € 18.3 mln had hierin een groot aandeel. Per saldo volgt uit de bestuurlijke tussenrapportage 2024 en Najaarsbrief 2024 tezamen een begrotingsoverschot van € 24.0 mln in 2024 waarvan dus ruim 75% verklaard kan worden door het in de bestuurlijke tussenrapportage verwerkte ZEH-dividend.

Deze Najaarsbrief bevat, naast vele andere posten, zowel de financiële verwerking van de septembercircularre 2024 als wel de verwerking van 6e begrotingswijziging 2024 en de jaarstukken en resultaatbestemming 2023 van de GGD. Van deze stukken heeft uw raad reeds kennis kunnen nemen. In deze Najaarsbrief wordt bij de posten die betrekking hebben op bovenstaande documenten volstaan met een korte toelichting. Voor de volledige informatie wordt verwezen naar de brondocumenten.

Het nu geprognostiseerde resultaat van € 7,6 mln wordt betrokken bij de definitieve bepaling van het resultaat in de jaarrekening 2024.

Een beperkt aantal posten in deze Najaarsbrief heeft een structurele doorwerking naar volgende jaren. Deze posten

zijn reeds verwerkt in de kadernota 2025-2028. Vanuit deze Najaarsbrief komen per saldo dan ook geen structurele tegenvallers die een claim leggen op de het proces rond de kadernota 2026-2029.

Het resultaat vanuit de nu voorliggende Najaarsbrief (€ 7.6 mln positief) kan als volgt verklaard worden:

Budget (+ voordeel / - nadeel) - bedragen x € 1.000	Afwijking
- WMO (huishoudelijke zorg/begeleiding)	1.100
- Algemene uitkering (septembercirculaire)	1.401
- Klimaatgelden (CDOKE)	478
- Rentebaten	1.736
- Vennootschapsbelasting	327
- Dividend (GBE-Aqua en BNG)	362
- Vrijval kapitaallasten	1.507
- Parkeerbelasting (inkomsten parkeren)	-300
Overig	986
Resultaat 2024	7.597

Op programmaniveau zien de afwijkingen er als volgt uit:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Afwijking 2024	Afwijking 2024	Afwijking 2024
	Lasten	Baten	Totaal
Programma Bestuur en ondersteuning	231	5.533	5.764
Programma Veiligheid	0	0	0
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	0	-85	-85
Programma Economie	50	0	50
Programma Onderwijs	75	0	75
Programma Sport, cultuur en recreatie	1.267	81	1.348
Programma Sociaal Domein	103	0	103
Programma Volksgezondheid en milieu	-73	537	464
Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling	-122	0	-122
Totaal Najaarsbrief 2024	1.531	6.066	7.597

Voortgang financiën

PROGRAMMA BESTUUR EN ONDERSTEUNING

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
0.02.0 Burgerzaken				
Reisdocumenten	-237	372	135	J
Reisdocumenten waren tot 2014 vijf jaar geldig waarna dit is aangepast naar tien jaar. Hierdoor waren er in de afgelopen jaren weinig aanvragen en is vanaf 2024 een toename in het aantal aanvragen. Hierdoor stijgen de baten reisdocumenten en tevens de samenhangende lasten. In de kadernota 2025-2028 zijn deze extra baten/lasten meegenomen				
0.03.0 Beheer gebouwen en gronden				
Terreinen/gronden	202	0	202	N
Conform raadsvoorstel 23-113 zouden de gronden voor het natuurgebied in het verblijfsrecreatiecomplex worden geruild met de gronden van Staatsbosbeheer die nodig zijn voor Waterpark Veerse Meer. De gemeente zou vervolgens de natuurgrond, die dan eigendom wordt van Staatsbosbeheer, in erfpacht nemen. Dit is tot op heden nog niet formeel geregeld en het bedrag bestemd voor de erfpacht kan eenmalig vrijvallen.				
0.05.0 Treasury				
Rente leningen Middelburg	-381	2.063	1.682	N
Lasten: Een gedeelte van de lening portefeuille, € 17.6 mln. is gefinancierd met een 3-mnds Euriborlening. In 2024 lag de Euribor-rente met een niveau van tussen de 3,5 a 4,0% op een aanzienlijk hoger niveau dan waarmee in de begroting 2024 rekening is gehouden. Voor geheel 2024 wordt een hogere rentelast verwacht van € 381.000.				
Baten: Tegenover de vaste leningportefeuille, waar tussentijdse aflossing zonder betaling van forse boeterente niet mogelijk is, heeft de gemeente de afgelopen 2 jaar een forse (vrij opneembare) liquiditeitspositie opgebouwd. Conform de vigerende wet en regelgeving dient een positief saldo boven de vastgestelde drempel aangehouden te worden op een aparte rekening bij het Rijk (Schatkistbankieren). De positie aan overtollige liquiditeiten die wij in de Schatkist aanhouden is in 2024 gegroeid naar ruim € 68 mln (was € 41,4 per 1/1/2024). Over het uitstaand saldo wordt door het Rijk een dagrente vergoed (ESTR). In 2024 lag deze dagrente op een niveau van rond de 3,5 a 4,0%. Voor geheel 2024 wordt hierdoor een (incidentele) rentebate gerealiseerd van ruim € 2.0 mln. Gezien de variabele rente				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
en de verwachting dat het saldo in de Schatkist in 2024 zou afnemen is voorzichtigheidshalve in de begroting 2024 geen rekening gehouden met rentebaten.				
voorziening rente grondbedrijf	54	0	54	N
Aan de voorziening grondbedrijf wordt rente toegerekend over het saldo per 1 januari 2024. Vanaf 2024 wordt hiervoor het rentepercentage van de omslagrente gebruikt. Op basis van een stand van de voorziening per 1 januari van € 13,1 mln betekent dit een rentetoevoeging in 2024 van € 46.000. Dit betekent een voordeel van € 54.000 tov begroot. Opmerking algemeen: In de begroting 2024 is rekening gehouden met een omslagrente van 1,5%. De geprognostiseerde (werkelijke) omslagrente komt uit op 0,35% als gevolg van de forse rentebaten op het uitstaande saldo bij het Rijk (Schatkist). De werkelijke omslagrente in 2024 zal hiermee meer dan de toegestane BBV-norm (max 25%) afwijken van de omslagrente die vastgesteld is in de begroting 2024. De omslagrente zullen we van 1,5% verlagen naar 0,35% om te voldoen aan de BBV-regelgeving (werkelijke omslagrente mag max 25% afwijken van begrote omslagrente). Dit leidt uiteindelijk tot een lagere doorbelasting van de rente op taakveld treasury (nadeel) en een lagere rentelast op de diverse taakvelden (voordeel). Op concernniveau betreft dit een budgetneutrale melding.				
Deelnemingen	0	362	362	N
deelname GBE Aua en deelname in kapitaal BNG				
Vanuit GBE-Aqua gaan we een (niet reguliere) aanvullende dividenduitkering van € 278.000 ontvangen. Dit als gevolg van een aantal meevallers bij de eindafwikkeling van de lening die destijds is aangetrokken om de Evides aandelen van PZEM (nu ZEH) over te nemen. Deze lening is na de laatste kapitaalstorting in juli, voor Middelburg € 9.1 mln, volledig afgelost. Tevens is het regulier dividend € 28.000 meer dan begroot. De begroting 2024 op deze extra baten aanpassen. Voor de dividenduitkering van de deelname in het kapitaal van de BNG is bij de bestuursrapportage 2024 een nadelige afwijking van € 28.000 gemeld. Dit had echter een positieve melding moeten zijn (per saldo betekent dit een nadeel van € 56.000 in deze najaarsbrief). De begroting 2024 hier op aanpassen.				
0.06.3 Parkeerbelasting				
Baten parkeerbelasting	0	-300	-300	N
Door het stimuleren van parkeren in de parkeergarages, neemt het buitenparkeren af. Een ander deel betreft de betalingsbereidheid die waarschijnlijk iets gedaald is doordat er minder intensieve controle heeft plaatsgevonden als gevolg van minder inzet BOA's. Om dit te verbeteren zou vanaf het 3e kwartaal 2024 een scanauto gaan rijden, echter heeft deze vertraging opgelopen en zal vanaf het 1e kwartaal 2025 ingezet worden.				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				

0.07.0 Algemene uitkering gemeentefonds**Algemene uitkering - septembercirculaire 2024**

0	1.401	1.401	N
---	-------	-------	---

In de memo actieve informatie over de Septembercirculaire 2024 bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen van de Algemene Uitkering (AU). Als gevolg van algemene mutaties met budgettaire gevolgen wordt in 2024 een hogere AU verwacht. De belangrijkste zijn:

- Gemeenten kunnen de btw die ze moeten betalen declareren bij het Rijk (het Btw-compensatiefonds). Dit fonds kent echter een plafond. Declareren de gezamenlijke gemeenten méér dan er in het Btw-compensatiefonds beschikbaar is, dan moet het gemeentefonds bijpassen. Blijft er geld over in het Btw-compensatiefonds, dan vloeit dit terug naar het gemeentefonds. Naar verwachting kan € 447 miljoen worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Dit resulteert voor de gemeente Middelburg in een incidenteel voordeel van € 1.351.000;
- Op basis van het Faciliteitenbesluit opvangcentra hebben gemeenten waar een opvanglocatie is gevestigd, recht op een vergoeding. Het Faciliteitenbesluit voorziet in vergoeding aan deze gemeenten voor de in de opvanglocatie verblijvende vreemdelingen die nog niet in de Basisregistratie personen staan ingeschreven. De gemeente ontvangt op basis van de opgave van uw gemeente een beschikking van het COA met de specificatie van de vergoeding voor de zogenaamde "Decentralisatie-uitkering". Omdat de personen niet ingeschreven zijn, tellen ze namelijk niet mee voor de maatstaven van de algemene uitkering. De aparte uitkering dient ter compensatie van de gelden die gemeenten normaliter via de algemene uitkering ontvangen. Dit resulteert in een voordeel van € 127.000;
- Overige mutaties (m.n. in de ontwikkelingen van de uitkeringsfactor) veroorzaken een nadeel van € 77.000.

De AU laat een beperkte aflopende groei zien in de jaren 2025 tot en 2027. Voor het jaar 2028 is zelf een nadeel van bijna € 0,2 mln. waarneembaar. De effecten voor 2025 verwerken wij in de betuursrapportage 2025 en de gevolgen voor 2026 tot en met 2028 worden betrokken bij het opstellen van de Kadernota 2026-2029.

Diverse mutaties Septembercirculaire 2024

0	83	83	N
---	----	----	---

De ontwikkeling van de AU kent naast de algemene mutaties ook taakmutaties met corresponderende gevolgen voor uitgaven. Dus mutaties hebben een budget-neutraal verloop. Het betreft hier decentralisatie-uitkeringen:

- Alleenverdienersproblematiek 2023-2024 (zie programma Sociaal Domein / Minimabeleid);
- Wet Betaalbare huur (zie Programma Bestuur en Ondersteuning / mutatie reserve transitoria).

0.08.0 Overige baten en lasten

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Boekwinst verkoop panden/gronden	0	-150	-150	N
Vanuit het financieel herstelplan 2021-2024 is voor 2024 een bedrag begroot aan boekwinst verkoop panden en gronden van € 225.000. Het bedrag aan boekwinst is in de begroting opgenomen ter versterking van het weerstandsvermogen d.m.v. een toevoeging aan de algemene reserve. Er zijn op dit moment geen concrete verkoopplannen meer voor 2024. De begroting aanpassen op deze budgetafwijkingen. Deze budgetafwijking is budgetneutraal, de toevoeging aan de algemene reserve wordt nl. ook bijgesteld (zie programma Bestuur en Ondersteuning / mutatie algemene reserve).				
0.09.0 Vennootschapsbelasting				
Te betalen vennootschapsbelasting	327	0	327	N
Op basis van de aangifte vennootschapsbelasting (vpb) 2022 is de belastbare winst berekend op bijna € 1,2 miljoen. Over dit bedrag is belasting verschuldigd. Echter, door de verlieslatende resultaten van de afgelopen jaren binnen de verschillende vpb-activiteiten van de gemeente, is er een verliesverrekening ontstaan. Dit betekent dat de winsten die in 2022 zijn behaald, kunnen worden verrekend met eerdere verliezen. In de jaarrekening 2022 was rekening gehouden met het geraamde bedrag aan vpb-belasting dat betaald zou moeten worden. Dankzij deze verliescompensatie is de verwachte aanslag nu vrijwel nihil en kan een bedrag van € 327.000 als voordeel worden ingeboekt.				
Afschrijvingslasten concern	1.507	0	1.507	N
Jaarlijks wordt bekeken of de geraamde kapitaallasten in de gemeentelijke begroting aanpassing behoeft. De gesignaleerde afwijkingen zijn veelal het gevolg van voorgenomen (vervangings-investeringen waarvan de uitvoering nog niet is gestart, nog niet geheel is afgerond of waarvan is vastgesteld dat vervanging op dit moment nog niet noodzakelijk is. De kapitaallasten bestaan uit een afschrijvingscomponent en een rentecomponent. De rentecomponent heeft een budgetneutraal karakter. De analyse voor 2024 toont een positief resultaat van € 1.5 mln. Aangezien de mutaties op een groot aantal taakvelden en verspreid over de diverse programma's worden gesignaleerd, wordt voor deze rapportage het volledige saldo centraal op het programma Bestuur en Ondersteuning verantwoord. De meest in het oog springende afwijkingen worden gerealiseerd op het programma Bestuur en Ondersteuning (incidentele vrijval verduurzaming gemeentelijke panden), programma Verkeer, vervoer en waterstaat (kademuren Nieuwe Haven-Turfkaai en Kinderdijk), programma Onderwijs (uitbreiding Aventurijn) en programma Volkshuisvesting (software digitaal stelsel ivm invoering omgevingswet).				
0.10.0 Mutatie reserves				
Mutatie reserve transitoria	-48	1.502	1.454	N

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Lasten: Wet betaalbare huur				
Met de Wet betaalbare huur wordt de op 1 juli 2023 in werking getreden Wet goed verhuurderschap gewijzigd. Daarmee krijgen gemeenten de bevoegdheid om toezicht te houden en handhavend op te treden met betrekking tot:				
• De maximale huurprijzen die gelden op grond van het woningwaarderingssysteem (WWS); • De maximale huurverhogingen in de gereguleerde sector; • De informatieplicht op verhuurders om hun huurders een puntentelling te overleggen bij het afsluiten van een contract.				
De financiering bestaat uit een incidentele bijdrage voor de implementatie van het wetsvoorstel. Daarnaast ontvangen gemeenten een bijdrage voor het ontvangen en behandelen van meldingen en de handhaving op deze meldingen. Het betreft hier m.n. een eenmalige budget dat voor deze taak beschikbaar moeten blijven en daarom wordt toegevoegd aan de reserve.				
Baten: In de reserve transitoria is een bedrag gereserveerd vanuit de mei- en septembercirculaire 2021 voor de aanpak van problematiek in de jeugdzorg. De acties waarvoor de middelen uit de circulaire 2021 zijn verkregen, zijn Zeeuws ingezet en dus meegenomen in de afrekeningen van IJZ. Voor de lokaal gereserveerde middelen (€ 1.457.000) is hiermee de bestemming komen te vervallen. Ook voor de coronasteun welzijn is een bedrag in de reserve transitoria gereserveerd en worden dit jaar deels uitgegeven. Het restant zal niet meer ingezet worden, want deze lasten zitten structureel in de begroting vanaf 2025. Dit restant kan vrijvallen en zorgt voor een voordeel van € 45.000.				
Mutatie algemene reserve	150	200	350	N
Lasten: Vanuit het financieel herstelplan 2021-2024 is, voor 2024 een bedrag begroot aan boekwinst verkoop panden en gronden van € 225.000. Het bedrag aan boekwinst is in de begroting opgenomen ter versterking van het weerstandsvermogen d.m.v. een toevoeging aan de algemene reserve. Er zijn op dit moment geen concrete verkoopplannen meer voor 2024. De begroting aanpassen op deze budgetafwijkingen. Deze budgetafwijking is budgetneutraal (zie programma Bestuur en Ondersteuning / boekwinst verkoop panden).				
Baten: Voor de implementatie van de omgevingswet in de gemeentelijke organisatie worden kosten gemaakt (zie programma Volkshuisvesting / Omgevingswet). Destijds is er geld beschikbaar gesteld wat is gereserveerd in de algemene reserve om deze kosten te dekken. De melding is budgetneutraal.				
Mutatie afschrijvingsreserve (stadhuis)	-1.343	0	-1.343	N
Bij het vaststellen van de jaarrekening 2022 is voor de herstelwerkzaamheden voor het stadhuis een voorziening gevormd, het betreft hier de zogenoemde kosten voor de "must haves". De noodzakelijk kosten voor de herstelwerkzaamheden (must haves) waarbij sprake is van een onveilige situatie, wordt er op basis van artikel 44 lid 1a BBV een				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
voorziening gevormd. Naast deze noodzakelijke kosten zijn ook kosten voorzien voor zogenaamde 'nice to have's'. Deze investeringkosten worden bij de renovatie meteen meegenomen. Bij het vaststellen van de begroting is op basis van de verwachte kosten hiervoor een bedrag in de begroting opgenomen als een extra toevoeging aan de voorziening. De accountant heeft bij de controle van de jaarrekening 2023 aangegeven dat het deel dat benodigd is voor de "nice to have's" niet in een voorziening mag worden gestort omdat deze niet binnen de reikwijdte van artikel 44 lid 1a BBV vallen. De beschikbare middelen worden nu in de afschrijvingsreserve gestort zodat ze toch beschikbaar blijven voor het doel waarvoor uw raad de middelen heeft toegekend. Het betreft hier dus een aanpassing op basis van geldende BBV-regelgeving die budgetneutraal zal verlopen (zie programma Sport, cultuur en recreatie / Gotisch deel Stadhuis).				
Totaal Programma Bestuur en Ondersteuning	231	5.533	5.764	

PROGRAMMA VEILIGHEID

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)	0	0	0	
Totaal	0	0	0	

PROGRAMMA VERKEER EN VERVOER

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
2.01.0 verkeer en vervoer				
Straatwerk derden	0	-85	-85	N
Door de KPN zijn projecten (glasvezel) voor bedrijven en particulieren doorgeschoven naar 2025. Hierdoor zijn er minder inkomsten dan geraamd.				
Totaal	0	-85	-85	

PROGRAMMA ECONOMIE

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
3.04.0 Economische promotie				
Acquisitie & promotie	50	0	50	N
Bij de jaarrekening 2023 was dit bedrag opgenomen omdat er geen factuur van Zeeland in Stroomversnelling was ontvangen. Bij navraag bij de provincie blijkt dat we geen factuur over 2023 zullen ontvangen. Voor de kosten van de projecten in 2023 is er gebruik gemaakt van de restanten van de gemeentelijke bijdragen van 2022. Dit bedrag kan vrijvallen.				
Totaal	50	0	50	

PROGRAMMA ONDERWIJS

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
4.03.0 Onderwijsbeleid en leerlingzaken				
Leerlingenvervoer	75	0	75	N
Voor het leerlingenvervoer is in 2024 minder uitgegeven dan begroot. Dit komt doordat er dure voorzieningen beëindigd zijn voor 2023, daarnaast is leerlingenvervoer een cliëntafhankelijke regeling, dus individuele cliënten kunnen een flinke impact hebben op de kosten. Het effect van het beëindigen van de dure voorzieningen in 2023 is ook in 2024 nog zichtbaar. Volgend jaar wordt verwacht dat de kosten oplopen door de nieuwe aanbesteding, dit past binnen de huidige begroting en zorgt daardoor niet voor een structureel voordeel.				
Totaal	75	0	75	

PROGRAMMA SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
5.02.0 Sportaccommodaties				
Stadsgewestelijk Zwembad	0	81	81	N
Vanuit de jaarrekening 2022 van de Stadsgewestelijk Zwembad Vastgoed BV is een hoger bedrag ontvangen als overschot dan in eerste instantie ingeschat. Dit zorgt voor een voordeel.				
05.03.0 Cultuurpresentatie				
Zeeuwse Muziekschool	-76	0	-76	N
Uit de begrotingswijziging van de Zeeuwse Muziekschool komt naar voren dat een hogere deelnemersbijdrage is vereist voor 2024 (raadsvoorstel 24-103).				
5.05.0 Cultureel erfgoed				
Gotisch deel stadhuis	1343	0	1343	N
Zie programma Bestuur en Ondersteuning / mutatie afschrijvingsreserve (stadhuis). Het betreft een budgetneutrale melding (verschuiving van voorziening naar reserve).				
Totaal	1267	81	1348	

PROGRAMMA SOCIAAL DOMEIN

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
6.01.0 Samenkracht en burgerparticipatie				
Coronasteun welzijn	-13	0	-13	N
De middelen voor de coronasteun welzijn zitten in de reserve transitoria en worden dit jaar deels uitgegeven (€ 13.000). De lasten worden op dit taakveld verantwoord. Het restant zal niet meer ingezet worden, want deze lasten zitten structureel in de begroting vanaf 2025. Dit restant in de reserve transitoria kan vrijvallen en zorgt voor een voordeel (zie programma Bestuur en Ondersteuning / mutaties reserve transitoria).				
Energiecompensatie maatschappelijke organisaties	240	0	240	N
De raad heeft via de kadernota 2024 een budget van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de regeling Compensatie gestegen energiekosten. Maatschappelijke organisaties konden op basis van deze regeling een compensatieverzoek indienen bij de gemeente. Alle partijen zijn benaderd en er is geen gebruik meer van gemaakt voor 2024. Dit zorgt voor een voordeel dit jaar. Volgend jaar volgt nogmaals € 500.000, verwacht wordt dat van dit bedrag wel volledig gebruik gemaakt wordt door de maatschappelijke organisaties.				
6.02.0 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen				
Toegang IJZ (Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland)	-457	0	-457	N
Inkooporganisatie jeugdhulp Zeeland (IJZ) heeft een negatief resultaat over het jaar 2023 behaald met name door het onderdeel zorg in natura. Tevens zit hier een afrekening in verwerkt door de overgang van de zorg in natura kosten van de begroting IJZ naar de begroting van Gemeente Middelburg. Voor Middelburg betreft dit een totaalbedrag van € 1.270.321. Dit is conform het raadsvoorstel 24-101 behandeld in de raad van 26 september 2024. De mutaties lopen over meerdere taakvelden op dit programma. Verder is in de raad van 26 september 2024 de 6e begrotingswijziging 2024 van de GGD Zeeland vastgesteld (rvs 24-102). Hieruit vloeit een voordeel vanuit een incidenteel lagere gemeentelijke bijdrage van € 32.000 die op dit taakveld wordt verantwoord.				
Veilig thuis	-5	0	-5	J
In de raad van 26 september 2024 is de 6e begrotingswijziging 2024 van de GGD Zeeland vastgesteld (rvs 24-102). Het bedrag betreft de structurele aanpassing van de VZG-norm.				
6.03.0 Inkomensvoorzieningen				
Minimabeleid				
Alleenverdienersproblematiek				
Gemeenten kunnen financiële ondersteuning bieden aan huishoudens die als gevolg van de alleenverdienersproblematiek in 2023 en 2024				
	-35	0	-35	N

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
onder het bestaansminimum uitkomen. Gemeenten kunnen de gemiste huur- en zorgtoeslag compenseren vanuit de individuele bijzondere bijstand. Via deze decentralisatie-uitkering ontvangen gemeenten budget om aan de betreffende huishoudens bijzondere bijstand te verstrekken. Nu wordt een bedrag van € 22,6 miljoen uitgekeerd. De hoogte van het budget per gemeente is mede gebaseerd op informatie van de Belastingdienst over (1) de voorlopige aantallen huishoudens waar de alleenverdienersproblematiek speelt, en (2) de gemiddelde hoogte van de misgelopen toeslagen. De budgetten worden zo nodig bijgesteld wanneer definitieve gegevens beschikbaar zijn, naar verwachting bij de meicirculaire 2025 en de meicirculaire 2026. De uitvoering hiervan is bij Orionis belegd (zie programma Bestuur en Ondersteuning / diverse mutaties Septembercirculaire 2024).				
6.05.0 Arbeidsparticipatie				
Re-integratie en participatievoorziening				
De raad heeft structureel extra geld beschikbaar gesteld via de begroting 2023 voor het aan het werk helpen van niet uitkeringsgerechtigden. Vanwege andere prioriteiten (zowel bij gemeente als Orionis) wordt in het vierde kwartaal 2024 een voorstel voorbereid. De uitvoering zal daarom dit jaar niet meer plaatsvinden.	155	0	155	N
6.07.1 Maatwerkdienstverlening 18+				
Huishoudelijke zorg				
Er zijn minder gebruikers van huishoudelijke zorg, dit zorgt voor een flink voordeel. De begroting 2024 was hier nog niet op aangepast, in de kadernota is dit al wel structureel verwerkt.	440	0	440	N
6.71.b Begeleiding (WMO)				
Begeleiding				
Met het actieplan sociaal domein is een groep zorggebruikers overgezet naar de wet langdurige zorg. De begroting 2024 was hier nog niet op aangepast, in de kadernota is dit al wel structureel verwerkt.	660	0	660	N
6.72.a t/m d Jeugdhulp				
Jeugd begeleiding, behandeling, dagbesteding, zonder verblijf IJZ				
Zie de toelichting bij taakveld 6.02.0 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.	-49	0	-49	N
PGB jeugd				
Het aantal pgb's voor de jeugd is flink gestegen t.o.v. vorig jaar. Dit zorgt voor een overschrijding van het budget. Bekeken wordt wat de oorzaak hiervan is en in welke mate dit structureel is.	-100	0	-100	N
6.73.a t/m c Jeugdhulp				
Jeugd pleegzorg, gezinsgericht, met verblijf IJZ				

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
Zie de toelichting bij taakveld 6.02.0 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.	-689	0	-689	N
6.74.a t/m c Jeugdhulp				
Jeugd GGZ zonder verblijf, jeugd crisis LTA GGZ verblijf, jeugd gesloten plaatsing IJZ				
Zie de toelichting bij taakveld 6.02.0 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.	-630	0	-630	N
6.82.a en b Jeugdhulp				
Jeugdbescherming en jeugdreclassering IJZ				
Zie de toelichting bij taakveld 6.02.0 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen.	587	0	587	N
Overig	-1	0	-1	N
Totaal	103	0	103	

PROGRAMMA VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
7.01.0 Volksgezondheid				
GGD				
In de raad van 26 september 2024 is de 6e begrotingswijziging 2024 van de GGD Zeeland (24-102) vastgesteld. Hierin staat dat de GGD Zeeland een positief resultaat over het jaar 2023 heeft behaald. Een deel hiervan wordt terugbetaald aan de gemeenten.	153	0	153	N
In de raad van 26 september 2024 is de 6e begrotingswijziging 2024 van de GGD Zeeland (24-102) vastgesteld en wordt de bijdrage van Middelburg structureel aangepast aan de VZG-norm.	-32	0	-32	J
7.04.0 Milieubeheer				
CDOKE Klimaat				
Voor de apparaatskosten (personeel/onderzoek) op het gebied van klimaat en energiebeleid is door het Rijk een uitkering beschikbaar gesteld. In 2024 is een hoger bedrag ontvangen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.	-274	594	320	N
De uren van vast personeel met werkzaamheden op het gebied van klimaat en energie kunnen ten laste van de uitkering Cdoke worden gebracht.				
Klimaat- en energiebeleid				
Dit structurele budget wordt in 2024 niet volledig besteed omdat niet alle projecten en acties in 2024 worden uitgevoerd. Er is nu een actieplan KEC (Klimaat, Energie en Circulairiteit) opgesteld, hierin wordt ook een tijdsplanning opgenomen.	80	0	80	N
7.05.0 Baten begraafplaatsen				
Door het instellen van de regeling van de vrijstelling van de grafrechten KNIL militairen zijn in 2024 de grafrechten terugbetaald. Deze grafrechten waren reeds vooruitbetaald voor de periode van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2050. De begroting is hier structureel op aangepast.	0	-57	-57	J
Totaal	-73	537	464	

PROGRAMMA VOLKSHUISVESTING, RUIMTELIJKE ORDENING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Afwijking 2024 Lasten	Afwijking 2024 Baten	Afwijking 2024 Saldo	Structureel J/N
Toelichting financiële afwijkingen (+ voordeel / - nadeel)				
8.01.0 Ruimte en leefomgeving				
Algemene advisering ruimtelijke ordening	78	0	78	N
De uren van vast personeel met werkzaamheden op het gebied van klimaat en energie kunnen ten laste van de uitkering Cdoke worden gebracht (zie programma Volksgezondheid en milieu / Cdoke Klimaat).				
Omgevingswet	-200	0	-200	N
Voor de implementatie van de omgevingswet in de gemeentelijke organisatie worden kosten gemaakt. Destijds is er geld beschikbaar gesteld uit de algemene reserve om deze kosten te dekken. De melding is budgetneutraal (zie programma Bestuur en Ondersteuning / mutatie Algemene reserve).				
Totaal	-122	0	-122	

Budgetoverheveling

Budgetten die beschikbaar zijn gesteld voor 2024 (of mogelijk in voorliggende jaren) maar waarvan de activiteiten nog niet zijn gestart of doorlopen in 2025 dienen beschikbaar te blijven voor de

uitvoering van de activiteiten. Voorgesteld wordt om onderstaande posten over te hevelen naar 2025.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Programma Bestuur en Ondersteuning	
0.01.0 Bestuur	
Samenwerking regionaal	52
Er is met de Kadernota 2024-2027 een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor onderzoek naar regionale samenwerking. De opdracht hiervoor is uitgezet en zal waarschijnlijk worden afgerond in 2025. Voorgesteld wordt om het budget over te hevelen naar 2025.	
Raad en commissies	50
Met de bestuursrapportage 2024 is een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor het raadsonderzoek Trekdijs gemeente Middelburg. Dit onderzoek is gestart, maar wordt waarschijnlijk in 2025 afgerond. Voorgesteld wordt om het budget over te hevelen naar 2025.	
Wet open overheid	70
Iedereen heeft recht op informatie over wat de overheid doet, hoe ze dat doet en waarom. Overheidsorganisaties moeten die informatie uit zichzelf geven, of als iemand daarom vraagt. De informatie wordt dan openbaar. Dat is geregeld in de Wet open overheid (Woo). In de begroting is hiervoor een structureel en een incidenteel budget opgenomen. Vanuit het Rijk is nog onvoldoende duidelijkheid over de uitvoering van deze wet waardoor het budget voor 2024 niet volledig zal worden besteed. Voorgesteld wordt daarom om het incidentele deel van het budget over te hevelen naar 2025.	
0.04.0 Overhead	
Verbeteren arbeidsmarktpositie	269
Met de Kaderbrief 2023-2026 zijn eenmalige budgetten verstrekt in 2023 (€ 200.000) en in 2024 (€ 250.000) voor het verbeteren van de arbeidsmarktpositie. Dit wordt mede ingezet voor het aantrekken van nieuw personeel als gevolg van de functiuitbreidingen. Het aantrekken van nieuw personeel is in volle gang, maar zal ook nog in 2025 plaatshebben. Het budget dient daarom in 2025 ook beschikbaar te blijven. Voorstel is om het budget over te hevelen naar 2025.	
Verbeterplan kpi-uitvoering	126
In 2023 is een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor het verbeterplan kpi uitvoering. De uitvoering van dit plan is in 2024 van start gegaan en zal ook nog doorlopen in 2025. Het voorstel is om dit eenmalige budget over te hevelen naar 2025.	
Personeelszaken	35
Er is in 2023 een eenmalig budget gecreëerd (vanuit de nog niet vervulde vacatureruimte voor uitbreiding van het aantal functies) voor het aantrekken van een portfoliomanager voor de periode van 2 jaar. De functie is per 1 december 2023 voor 0,5 fte vervuld. Het budget wordt in 2024 hiervoor gebruikt, maar dient ook nog in 2025 beschikbaar te blijven. Voorstel is om het budget over te hevelen naar 2025.	
Innovatiebudget	30
Om het uitvoeren van ideeën van medewerkers voor verbetering van werkprocessen en vernieuwingen mogelijk te maken, is in het MT is in 2022 besloten een eenmalig innovatiebudget beschikbaar te stellen. Dit voor de kosten van onderzoeken en pilots van de implementatie van ideeën. Het project loopt door in 2025. Voorstel is om het budget over te hevelen naar 2025.	
POK middelen dienstverlening	177
Jaarlijks ontvangen we middelen naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) om de dienstverlening bij gemeenten te versterken en mensen in kwetsbare posities extra te ondersteunen. Er is een afwegingskader opgesteld	

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
om te toetsen of initiatieven in lijn liggen met de opgestelde actielijnen. In 2024 is het budget niet volledig benut en daarom wordt voorgesteld het bedrag over te hevelen om in te zetten voor initiatieven in 2025.	
Visie op dienstverlening	250
Het incidentele budget voor dit project zal pas in 2025 uitgegeven worden, omdat in 2024 wordt gewerkt aan een raamwerk van doelstellingen en prestatie-indicatoren voor de dienstverlening.	
I&A Samenwerking	135
Er is met de bestuursrapportage 2022 een incidenteel budget verstrekt voor de overgang naar MicroSoft 365. Dit project heeft op meerdere fronten, waaronder teams bellen en de migratie naar de moderne werkplek, vertraging opgelopen. Dit mede door het niet beschikbaar zijn van consultants en technische & organisatorische tegenvallers.	
Dit leidt ertoe dat we het geld dit jaar niet allemaal kunnen besteden. Voorstel is om het budget over te hevelen naar 2025.	
0.08.0 Overige baten en lasten	
Stelpost rapportages	78
In de Kaderbrief 2018-2021 was rekening gehouden met een voorgenomen investering t.b.v. de restauratie van de kademuur aan de Londensekaai. Omdat de voorschriften toen wijzigden was het niet meer toegestaan om een dergelijke investering in één keer af te schrijven, zijn structurele middelen opgenomen (kapitaallasten) en konden de hiervoor gereserveerde middelen in de voorziening Onderhoud gebouwen, civiele kunstwerken etc. ad € 990.000 eenmalig vrijvallen. Het nog resterende budget blijft beschikbaar voor toekomstige ontwikkelingen binnen gebouwenbeheer.	
Totaal Programma Bestuur en Ondersteuning	1.272
Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Programma Veiligheid	
1.02.0 Openbare orde en veiligheid	
Project preventie van steekwapens	100
Er is met de Kadernota 2024-2027 een eenmalig budget beschikbaar gesteld voor het project preventie van steekwapens. Omdat we nu ook een specifieke uitkering ontvangen ter voorkoming van jeugdcriminaliteit zal pas in een volgend jaar aanspraak worden gemaakt op dit budget. Voorgesteld wordt om het budget over te hevelen naar 2025.	
Totaal Programma Veiligheid	100
Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	
2.01.0 Verkeer en vervoer	
Buurtbus voorzieningen	91
Bij de kadernota 2023 is er budget gereserveerd om nieuwe haltes voor de buurtbus te maken. Zolang de provincie nog geen nieuwe vervoersconcessie voor het busvervoer heeft, is niet duidelijk waar de nieuwe haltes moeten komen. Daarom wordt dit budget overgeheveld.	
Green deal ZES	50
Bij de kadernota 2023 is er budget beschikbaar gesteld voor Green deal ZES. Dit is in 2024 niet uitgevoerd door politiek bestuurlijke prioritering in andere (verkeerskundige) projecten.	
Pleinvisie	25

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
In maart 2021 is door B&W besloten dat de precariobelasting (terrassen) over de jaren 2018-2020 van Plein 1940 zal worden gebruikt voor het plein zelf. Dit gaat in overleg met de ondernemers en de verwachting is dat dit niet meer in 2024 uitgevoerd gaat worden.	
Verkeersmaatregelen	95
Om de verkeerssituatie fietsers en voetgangers te verbeteren is dit eenmalig budget beschikbaar gesteld bij de kadernota 2023. In verschillende projecten wordt hieraan gewerkt, maar nog niet in volle breedte door politieke bestuurlijke prioritering in andere (verkeerskundige) projecten.	
Verkeersadviezen	25
Voor het project verkeersveilige stad is bij de kadernota 2023 budget gereserveerd. Dit is in 2024 opgestart en loopt door in 2025. Voor de kosten in 2025 wordt dit budget overgeheveld.	
Onderhoud wegen	185
Dit budget is gereserveerd voor verkeersproblematiek Arnhemuiden en wordt in 2024 niet benut. Voor het Visserij Ontwikkelplan (VOP) Arnhemuiden zal gemeente Middelburg subsidie ontvangen van het Ministerie LNV. De gemeente draagt zelf 50% bij als cofinanciering. Hiervoor zal dit budget ingezet worden. In 2025 zal met het VOP gestart worden en daarom wordt dit budget aangemeld voor overheveling. In 2025 is hetzelfde budget beschikbaar, ook dit bedrag wordt ingezet voor het VOP Arnhemuiden.	
Totaal Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	471

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Programma Economie	
3.01.0 Economische ontwikkeling	
Ontwikkelvisie binnenstad	100
Bij de kadernota 2024 is er budget beschikbaar gesteld voor ontwikkelvisie binnenstad. Hiermee is in 2024 nog niet gestart, omdat er prioriteit is gegeven aan het project woningen boven winkels. De verwachting is dat de ontwikkelvisie binnestad in 2025 opgepakt kan worden.	
3.03.0 Bedrijvenloket en bedrijfsreg	
Markten	14
De marktlieden leveren een bijdrage aan het budget reclamegelden Markt dat bij de gemeenten in beheer is. Dat budget is in 2024 niet volledig gebruikt. Voorgesteld wordt de beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	
Totaal Programma Economie	114

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Programma Onderwijs	
4.02.0 Onderwijshuisvesting	
Voorzieningen in huisvesting bbo	253
Met de Kadernota 2023 is een eenmalig budget van € 253.000 beschikbaar gesteld voor sloopkosten en afboeken restwaarde investering CBS de Wilgenhof. De sloop is vooruit geschoven naar 2025. Het voorstel is daarom om dit eenmalige budget over te hevelen naar 2025	
4.03.0 Onderwijsbel en leerlingzaken	
RMC-Walcheren (Regionaal Meld en Coördinatiepunt)	22

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Het overschot vanuit de jaarrekening RBL van 2022 zal niet in 2023 worden uitgegeven, maar in 2025 conform de B&W nota van 5-7-2023. Dit wordt ingezet voor extra incidentele salarislasten voor de afdeling RBL. Voorgesteld wordt de beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	
Totaal Programma Onderwijs	275
Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Programma Sport, cultuur en recreatie	
5.05.0 Cultureel erfgoed	
Molens	15
Door de raad is budget beschikbaar gesteld voor onderzoek restauratie molen De Hoop. Het onderzoek loopt door in 2025. Daarom moet dit budget beschikbaar blijven in 2025.	
5.02.0 Sportaccommodaties	
Biljartvereniging Middelburg	20
De locatie van de biljartvereniging wordt momenteel verbouwd waardoor tijdelijk gebruik wordt gemaakt van ruimte in het stadskantoor. De verhuizing terug naar de vaste locatie zal waarschijnlijk in 2025 plaatsvinden. Overheveling van dit eenmalige budget is noodzakelijk. Voorgesteld wordt de beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	
Vergoeding klein onderhoud	85
Het plan voor de verbouwing van de kleedaccommodatie van KV TOP heeft vertraging opgelopen door het aantreffen van asbest. Verwacht wordt dat dit najaar gestart wordt met de verbouwing en voorgesteld wordt om een deel van de beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	
5.03.0 Cultuurpresentatie, -prod-part	
Vernieuwende kunst	20
Het budget vernieuwende kunst is gekoppeld aan de subsidieregeling cultuur (van kracht t/m 2026). Voorgesteld wordt om de middelen die dit jaar overblijven over te hevelen, zodat er verschillende nieuwe initiatieven kunnen worden uitgevoerd in 2025 o.a. in het kader van de 80-jarige bevrijding.	
Beeldende kunst	86
De externe inventarisatie van benodigd herstel en onderhoud van kunstwerken in de openbare ruimte is nog niet compleet. De aanbesteding heeft meer tijd in beslag genomen dan verwacht, hierdoor is er in 2024 nog niets uitgegeven en wordt voorgesteld de beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	
Façade	38
De eerstvolgende kunstmanifestatie Façade is in 2027. De bekostiging vindt plaats door het jaarlijkse budget hiervoor te sparen. Voorgesteld wordt de beschikbare middelen hiervoor te reserveren.	
5.5.0 Cultureel erfgoed	
Monumenten	25
Bij de kadernota 2023 is budget beschikbaar gesteld voor de vervanging van de infoborden bij monumenten. Door gebrek aan personele capaciteit is dit nog niet gebeurd. Door de uitbreiding van de formatie met 1 fte zal dit in 2025 opgepakt kunnen worden.	
Totaal Programma Sport, cultuur en recreatie	289

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Sociaal domein	
6.01.0 Samenkracht en burgerparticipatie	
Nieuwe wet inburgering 2021	400
Het restant van de middelen uit 2023 die bestemd zijn voor meer maatwerk in het vervroegen en versnellen van de inburgering worden ingezet in 2025 conform de memo actieve informatie maatwerk in de inburgeringswet van 12 september 2023.	
AZC	120
Voor de voorlichtingskosten en tijdelijke opvang asielzoekers zijn middelen ontvangen vanuit het COA. Deze worden ingezet voor het participatietraject van het nieuwe AZC. Dit loopt volgend jaar door en daarom wordt voorgesteld de middelen die nog resteren over te hevelen naar volgend jaar.	
Mensenrechten	16
Op 18 april 2024 is een motie (rvs 24-047) aangenomen waarin staat dat alle lokale leerlingen van de basisscholen, middelbare scholen en de HZ, Scalda en UCR gratis toegang krijgen tot het Etty Hillesum huis, de afrekening zal plaatsvinden op basis van nacalculatie in 2025. De beschikbare middelen dienen hiervoor beschikbaar te blijven.	
Groencheques	25
Dit zijn budgetten voor de wijken. Hiervan kunnen jaaroverschrijdende zaken worden gefinancierd. Met de wijken is afgesproken om het budget beschikbaar te houden. Daarom is het voorstel om het restantbudget over te hevelen.	
Wijkgericht werken	52
Dit zijn budgetten voor de wijken. Hiervan kunnen jaaroverschrijdende zaken worden gefinancierd. Met de wijken is afgesproken om het budget beschikbaar te houden. Daarom is het voorstel om het restantbudget over te hevelen.	
Wijktafelbudgetten	39
Dit zijn budgetten voor de wijken. Hiervan kunnen jaaroverschrijdende zaken worden gefinancierd. Met de wijken is afgesproken om het budget beschikbaar te houden. Daarom is het voorstel om het restantbudget over te hevelen.	
Extra activiteitenbudget wijken	75
Dit zijn budgetten voor de wijken. Hiervan kunnen jaaroverschrijdende zaken worden gefinancierd. Met de wijken is afgesproken om het budget beschikbaar te houden. Daarom is het voorstel om het restantbudget over te hevelen.	
6.02.0 Toegang en eerstelijnsvoorz	
Sociaal team Middelburg	462
Vanuit de kadernota 2023 is een bedrag gereserveerd voor het inrichten van een laagdrempelig en toegankelijk sociaal team in waar inwoners terecht kunnen met hun brede ondersteuningsvragen. In 2024 zijn deze middelen niet ingezet en derhalve wordt voorgesteld om het restant over te hevelen naar 2025. In 2025 kunnen deze middelen dan ingezet worden voor de gevraagde transformatie Hervormingsagenda Jeugd en ontwikkeling Sterk Lokaal Team.	
Actieplan uitvoeringsbudget sociaal domein	175
Het budget voor de uitvoering van het actieplan sociaal domein (vanuit de vaststelling kaders kostenbeheersing sociaal domein 19-154 nov 2019) is niet geheel uitgegeven in 2024. Bij de kadernota is aangegeven dat het financieel herstelplan is afgerond, het actieplan sociaal domein maakte hier onderdeel van uit. Er komt geen nieuw plan, maar er wordt voorgesteld om deze middelen in de geest van het actieplan in te zetten. Dit houdt in: het realiseren van besparingen in het sociaal domein en/of het inzetten op vernieuwing in het sociaal domein.	
6.03.0 Inkomensregelingen	
Minimabeleid	1.500

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Er is incidenteel € 1,65 miljoen gereserveerd voor het bijdragen aan bestaanszekerheid vanuit de kadernota 2023. We houden vast aan een ruimhartig minimabeleid, maar een deel van de uitvoering hiervan zal in de toekomstige jaren plaatsvinden. Het gaat hierbij om een plan schuldhelpverlening (preventie, jongeren, vroegsignalering en nazorg), het voortzetten van de pilot OV (collegebesluit november) en aansluiting bij noodfonds SUN. Daarom wordt voorgesteld de beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	
Totaal Programma Sociaal domein	2.864
Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
Programma Volksgezondheid en milieu	
7.01.0 Volksgezondheid	
Impuls kansrijke start	70
De lasten voor impuls kansrijke start worden eerst gedekt door de brede specifieke uitkering die we ontvangen van het Rijk. Wanneer dit niet toereikend is, zal het incidentele budget gebruikt worden. Van het restant dat dan nog overblijft wordt voorgesteld om dit over te hevelen naar 2025.	
7.02.0 Riolering	
Grond & groenvoorziening afwatering	70
Het baggerdepot ligt momenteel aan de Oude Veerseweg, maar het is onzeker of het daar kan blijven wegens mogelijk andere bestemming in relatie tot onderzoekstrajecten die nu lopen. Als het depot verplaatst moet worden is hier voor budget nodig en daarom wordt dit budget in lijn met voorgaande jaren overgeheveld.	
7.04.0 Milieubeheer	
Milieubeleid en -advisering	41
Bij de kadernota 2022 is er budget gereserveerd voor circulaire economie. Het restant van dit bedrag wordt in 2025 ingezet voor een proef mini-milieustraat in de wijken Dauwendaele, Edelstenenbuurt, Stroomenvijk Middelburg Zuid en Griffioen. De beschikbare middelen worden overgeheveld naar 2025.	
Klimaat en energiebeleid	741
Dit bedrag is in de voorgaande jaren overgeheveld en wordt in 2025 en 2026 ingezet voor maatregelen uit het actieplan KEC (Klimaat, Energie en Circulariteit).	
RUD	106
Deze middelen zijn oorspronkelijk vrijgemaakt voor een coördinator mbt de invoering van de omgevingswet. Deze wet is inmiddels ingegaan, echter ondergaat de RUD momenteel nog grote veranderingen m.b.t. het plan Robuuste RUD. Overheveling van de middelen is nodig om eventuele extra kosten op te vangen.	
Project energie en klimaat	360
Conform raadsvoorstel 22-074 is er budget beschikbaar gesteld. Dit bedrag wordt in 2025 en 2026 ingezet voor maatregelen uit het actieplan KEC (Klimaat, Energie en Circulariteit).	
CDOKE verduurzaming algemeen	560
Bij de najaarsbrief 2023 is dit budget gereserveerd voor uitgaven op het gebied van klimaat, energie en circulariteit. Dit bedrag wordt in 2025 en 2026 ingezet voor maatregelen uit het actieplan KEC (Klimaat, Energie en Circulariteit).	
7.05.0 Begraafplaatsen en crematoria	
Onderhoud begraafplaatsen	10

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
-----------------------------------	-----------------------------

In de kadernota 2024 - 2027 is een bedrag beschikbaar gesteld voor onderzoek herstel paden begraafplaatsen een krediet om de paden te restaureren. Omdat er een loods achter het crematorium gebouwd wordt zijn de werkzaamheden uitgesteld. De verwachting is dat herstellen van de paden pas in 2025 uitgevoerd zal worden.

Totaal Programma Volksgezondheid en milieu	1.958
---	--------------

Omschrijving (bedragen × € 1.000)	Overheveling 2024-->2025
-----------------------------------	-----------------------------

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

8.01.0 Wonen en bouwen

Welstandsbeleid

Voor het opstellen van nieuwe Nota Ruimtelijke Kwaliteit (24-064) is door de raad € 100.000,- beschikbaar gesteld voor de kosten van een extern bureau. Er is een eerste opdracht verstrekt en zal dit jaar afgerond zijn. Daarna wordt een vervolgoopdracht verstrekt, de uitvoering loopt door in 2025.	80
---	----

Gebiedsgerichte aanpak uitvoeringskosten

Bij de decembercirculaire 2023 is geld ontvangen als bijdrage voor gemaakte kosten vanuit gemeenten voor hun bijdrage aan gebiedsprogramma's. Er lopen gesprekken met ZLTO en gemeente Veere over de gebiedsgericht aanpak (Nationaal Programma Landelijk Gebied). Naar alle waarschijnlijkheid wordt dit budget pas in 2025 uitgegeven en wordt daarom aangemeld voor overheveling.	15
--	----

8.03.0 Wonen en bouwen

Bouw- en woningtoezicht

De gemeenten kregen in 2022 een bijdrage van het Rijk ter compensatie van de invoeringskosten Wet Kwaliteitsborging Bouw. Deze wet is per 1-1-2024 in werking getreden. De invoering van de Wet vindt echter gefaseerd plaats. Voorgesteld wordt de beschikbare middelen over te hevelen naar 2025.	141
---	-----

Woningen boven winkels stimuleren

Conform raadsvoorstel 24-063 is er budget beschikbaar gesteld voor de aanpak om de realisatie van woningen boven winkels te stimuleren. Dit project is in uitvoering en loopt door in 2025. Daarom dient het restant van dit budget beschikbaar te blijven in 2025.	80
---	----

Totaal Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	316
--	------------

Kredieten

Bij de Najaarsbrief wordt de financiële voortgang van de lopende kredieten bekeken. Voor kredieten waarbij een afwijking van meer dan € 10.000 wordt voorzien dienen in het kader van de rechtmatigheid bijgesteld te worden. Voor onderstaande kredieten wordt voorgesteld om tot aanpassing over te gaan.

Toelichting krediet afwijkingen (+ voordeel: kredietaframing / - nadeel: kredietophoging)

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Afwijking
Programma Verkeer, vervoer en waterstaat	
Krediet 70660: auto wisselbare opbouw	-20
Op basis van de offerte voor de aanschaf van een nieuwe kooiwagen, die in de winter ook ingezet kan worden voor gladheidsbestrijding, blijkt het beschikbaar gestelde krediet (€ 80.000) ontoereikend. Voorgesteld wordt het krediet met € 20.000 te verhogen. De hogere kapitaallasten die hieruit voortvloeien kunnen worden gecompenseerd door het vervallen van een 3-tal kredieten (sneeuwschuiven) die niet meer benodigd zijn en bij de jaarrekening 2024 afgesloten worden.	
Krediet 70513: Strooier afzetsysteem klein	-10
De aanschafprijs van een nieuw strooier afzetsysteem ligt € 10.000 hoger dan het hiervoor beschikbaar gestelde krediet (€ 30.000). Voorgesteld wordt het krediet met € 10.000 te verhogen. De hogere kapitaallasten die hieruit voortvloeien kunnen worden gecompenseerd door het vervallen van een 3-tal kredieten (sneeuwschuiven) die niet meer benodigd zijn en bij de jaarrekening 2024 afgesloten worden.	
Krediet 70661: Auto open laadbak	-15
Voor de aanschaf van een auto met open laadbak is een aanname gedaan voor een richtprijs. Als gevolg van prijsstijgingen dient het beschikbare krediet (€ 60.000) met € 15.000 opgehoogd te worden. De aanpassing van de kapitaallasten wordt verwerkt in de begroting 2025.	
Krediet 70659: bewegwijzering signing parkeergarage	-20
Op basis van de offerte blijkt dat het krediet (€ 80.000) ontoereikend is en dient te worden opgehoogd. Voorgesteld wordt het krediet met 20.000 te verhogen. De aanpassing van de kapitaallasten wordt verwerkt in de begroting 2025.	
Programma Sport, cultuur en recreatie	
Krediet 70676: Heggeschaar	-35
Voor de vervanging in 2024 van snoeimaterieel (heggeschaar) is een krediet beschikbaar gesteld van € 27.000. In plaats van de heggeschaar is een breder inzetbare maaiarm aangeschaft. Deze aanschaf is gecombineerd met de geplande vervanging van een trekker die goedkoper is uitgevallen (zie krediet 70581). Het beschikbare krediet dient met € 35.000 opgehoogd te worden. De hogere kapitaallasten worden gecompenseerd door het behaalde voordeel op de aanschaf van de trekker.	
Krediet 70564: Masterplan Groene Woud	-55
Het project Masterplan Groene Woud is in samenwerking met de HZ uitgevoerd. Door de vele aanpassingen van het ontwerp waren de ontwerp- en voorbereidingskosten aanzienlijk hoger dan geraamd. Ook waren de kosten voor externe begeleiding hoger dan vooraf was ingeschat. Het beschikbare krediet (€ 175.000) dient met € 77.000 opgehoogd te worden (raad is via memo actief geïnformeerd). De aanpassing van de kapitaallasten wordt verwerkt in de begroting 2025.	
Programma Volksgezondheid en milieu	

Krediet zelfpersende prullenbakken

-45

Om het acute probleem rondom zwerfafval in de binnenstad terug te dringen zijn en worden prullenbakken met ondergrondse pers aangeschaft. De capaciteit hiervan is groter en bijkomend voordeel is dat minder ledigingen nodig zijn. Voorgesteld wordt de onderschrijving op het krediet voor (rol)containers (70684) in te zetten om het aantal prullenbakken met ondergrondse pers uit te kunnen breiden.

Krediet 70684: containers 0,14 m3 tm 20m3

45

In 2024 wordt het jaarlijks beschikbare krediet ad € 90.000 voor (vervanging van) containers maar gedeeltelijk benut. Voorgesteld wordt om een deel van het krediet (€ 45.000) is te zetten voor de aanschaf van zelfpersende prullenbakken.

Krediet 70687: Hakenblok kraantrechervoertuig

-13

Voor 2024 is een krediet beschikbaar gesteld van € 62.000 voor de vervanging van twee hakenblokken. Echter door schade is een extra hakenblok vervangen moeten worden. Voorgesteld wordt het beschikbare krediet met € 13.000 te verhogen. De aanpassing van de kapitaallasten wordt verwerkt in de begroting 2025.

Krediet 70680: vervangen inventaris familiekamer

-33

Op basis van de opgevraagde offerte voor het renoveren van diversen ruimten binnen het crematorium is gebleken dat de kosten hoger uitvallen dan begroot. Voorgesteld wordt om het beschikbare krediet (€ 136.000) met € 33.000 te verhogen. De aanpassing van de kapitaallasten wordt verwerkt in de begroting 2025.

Programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke ontwikkeling

Krediet 70581: Trekker(Massey Ferguson MF3640)

32

Voor de vervanging van een voertuig (trekker) is een krediet van € 106.000 beschikbaar gesteld. De uiteindelijke aanschaf is echter gunstiger uitgevallen waardoor het krediet met € 32.000 neerwaarts kan worden bijgesteld (zie verder toelichting krediet 70676).